

TRIMISA

1654

On. Biblioteca

Arad

Palatului Cultural

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lovici No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare
românească
al Ținutului Timiș

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei
Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
Pentru întreprinderi 2000 lei

Apare sub egida
„Astrei Bănățene“

TRISM

Greșit, dar totuși persistă încă la noi în țară concepția că a-ți petrece vacanța sau câteva clipe de răgaz, în munți sau la mare, după posibilități și anotimp, e un fel de petrecere boerească, rezervată numai celor instăriți. Această tălmăcire o găsim logică dacă li dăm o explicație de ordin biologic. Popoarele cu o civilizație mai veche, cu o burghezie a cărei viață se scurge de sute de ani, în orașe, simt mai degrabă necesitatea de a evada din acest mediu și a căuta lumina și aerul munților.

Românul a coborât prea recent din munți la orașe ca să simtă nevoia organică de a se reîntoarce acolo de unde a pornit.

Tocmai de aceea nici nu e prea considerat la noi turismul ca o problemă, deși în ultimul timp, sub auspiciile ministerului propagandei s'a născut o serioasă acțiune în acest sens, mai mult din considerațiune pentru numărul important de vizitatori streini.

Revenind la turismul din Banat, care ne interesează pe noi în primul rând, trebuie să constatăm lipsa oricărei inițiative oficiale.

Să nu se creadă că așteptăm ca să ne cadă mura în gură dela stat.

Atotputernicul a fost darnic cu această regiune. Frumusețile naturii sunt o comoară de neprețuit, pe care bănățeanul a știut să o exploateze. Văile Dornării, a Cernei cu Băile-Herculane, a Timișului, Begheiului și a Bărzavei constituie un patrimoniu care ne-ar putea aduce foarte mari beneficii dacă exploatarea lui s'ar face în mod rațional.

Intâmplarea a făcut ca să petrecem Sf. Sărbători la Muntele Mic. A parcurge distanța Caransebeș—Muntele Mic, e o aventură de genul povestirilor baronului Mühlhauser. Drumul ce se numește pretentios „șosea județeană“ e o parodie, ca să nu-l zicem bătaie de joc. Nu credem că mai există vre-un județ în România în care șoselele să se afile în halul de degradare ca în cel amintit. Cu toate acestea, la Muntele Mic, pe lângă vizitatorii din țară am întâlnit și numeroși streini, cehi și suedezi în special. Frumusețea acestei stațiuni de sporturi de iarnă l-a atras, cu tot riscul transportului. Asta-i realitatea: nu avem drumuri, nu avem case de adăpost cu minimul de confort și nu avem o populație care să înțeleagă rosturile drumeției. Să nu vă surprindă, de pildă, că trecând cu mașina printr'un sat de munte vă veti pomeni cu o ploaie de pietri în geamuri.

Nici nu e mirare că în hărțile turistice ale Europei indicațiunile se opresc la Praga, Viena sau Budapesta.

Dacă nu ne înșelăm, avem și vre-o două cluburi turistice bănățene, despre a căror activitate am auzit doar atât: pe când unul din cluburi făcea semne prin copacii munților noștri, pentru a indica drumul, celălalt dădea dispoziții ca să fie șterse.

În asemenea condițiuni nu vom ajunge departe.

Turismul este o problemă și ne-ar plăcea să fie tratat ca atare îndeosebi de oficialitate.

BOMILUS P. ROȘU

Aliații pregătesc o mare ofensivă?

Se proiectează o mare armată expediționară

Comentariile presei germane indică intențiile anglo-franceze de a avenge Orientul în orbita războiului

Berlin, 4 (Rador.) — DNB comunică: ATENȚIA PRESEI GERMANE ESTE TOT MAI MULT REȚINUTĂ DE ÎNCERCĂRILE ANGLO-FRANCEZE DE A OBTINE O ÎNTINDERE A TEATRULUI RĂZBOIULUI. ZIARELE GERMANE PUBLICA INFORMAȚII DIN PRINCIPALELE ORAȘE ALE ORIENTULUI APROPIAT ȘI DIN ENDII, PRIVITOARE LA CONCENTRĂRI DE TRUPE ANGLO-FRANCEZE ÎN ASIA APUSEANĂ.

SE SUBLINIAZĂ DEASEMENI PROPUNERILE PRESEI FRANCEZE DE A SE TRIMITE TRUPE ÎN FINLANDA ȘI UNITĂȚI ALE FLOTEI FRANCEZE DIN MEDITERANA ÎN MAREA NEAGRĂ.

„LOKALANZEIGER“ OBSERVA CA PUTERILE APUSENE AGITA SPECTRUL UNEI PREȚINSE AMENINȚĂRI, CARE AR APĂSA ASUPRA STATELOR DIN ASIA APUSEANĂ DIN PARTEA SOVIETELOR ȘI O FAC PENTRU A CAȘTIGA ORIENTUL

PENTRU SCOPURILE LOR, ARMATA EXPEDIȚIONARĂ CE SE PROIECTEAZĂ ȘI CARE AR CUPRINDE ÎN AFĂRA DE TRUPELE ANGLO-FRANCEZE ȘI TRUPE TURCEȘTI, AR FI DESTINATĂ SĂ FACĂ FAȚĂ UNEI PREȚINSE AMENINȚĂRI SOVIETICE DIN CAUCAZ. ÎN REALITATE, ACEASTĂ ARMATĂ AR SERVI PENTRU DESCLANȘAREA UNEI OFENSIVE PREGĂTITA DE VREME ÎNDEUNGATĂ DE ALIAȚI.

Lupta dintre David și Goliat

Rușii vor ataca linia Mannerheim cu 300.000 soldați

Germania de azi este mai puțin rezistentă decât aceia a lui Wilhelm II

PARIS, 4 (RADOR). — OPERAȚIILE MILITARE DIN FINLANDA, SFORTAREA FĂCUTĂ DE ANGLIA ȘI EVENTUALITATEA UNEI NOUI OFENSIVE A PACII, FAC OBIECTUL COMENTARIILOR PRESEI FRANCEZE DE MIERCURI.

„LE POPULAIRE“ AFIRMĂ CA RUȘII ATACA LINIA MANNERHEIM CU 300.000 OAMENI, CĂRORA FINLANDEZII LE OPUN 100.000.

ESTE O NOUĂ LUPTA A LUI DAVID CONTRA LUI GOLIAT, SAU AȘA CUM SPUN ENGLEZII, O LUPTĂ A CALITĂȚII CONTRA CANTITĂȚII.

„LE FIGARO“ CERE CA SĂ NU SE FACĂ NICI O DEOSEBIRE ÎNTRE GERMANIA ȘI RUSIA.

„LE MATIN“ SCRIE CA ANGLIA NU PUTEA FACE ARMATEI FRANCEZE DE ANUL NOU UN DAR MAI

PLĂCUT, DECAT CHEMAREA SUB ARME A DOUA MILIOANE DE TINERI, CARI RIDICA TOTALUL EFECTIVELOR BRITANICE LA TREI MILIOANE. ANGLIA DA ÎMPRESIA UNEI FORȚE INDESTRUCTIBILE, CARE ODATA PUSĂ ÎN MIȘCARE NU SE MAI OPREȘTE.

„REVUE NOUVELLE“ SCRIE CA ÎMENSA SFORTĂRE A MAREI BRITANII SPRE A SDROBI DEFINITIV FORȚELE VIOLENTEI ARATĂ MAI BINE CA ORICE DISCURS ACEST FAPT.

„L'ORDRE“ SCRIE CA GERMANIA DE AZI ESTE MAI PUȚIN REZISTENȚĂ DECAT ACEIA A LUI WILHELM AL DOILEA ȘI CA PENTRU A EVITA ÎNFRĂNGEREA MILITARĂ, EA VA FACE NOUI SFORTĂRI SPRE A OBTINE O PACE CARE SĂ-I ASIGURE CUCERIRILE.

„L'OEUVRE“ SCRIE CA PACEA NU ESTE NICIODATĂ PREMATURĂ, DACĂ ESTE O PACE ADEVĂRATĂ. DAR A SEMNA UN COMPROMIS, SPRE A REÎNCEPE RĂZBOIUL PEȘTE ȘASE LUNI, NU, DE TREI ORI NU. TREBUIE SĂ TÎNEM PÂNĂ LA MOMENTUL CÂND POLITICA DE VIOLENȚĂ VA FI FOST DESFINȚATĂ PENTRU TOTDEAUNA.

Știrea mobilizării Iranului se desminte

U. R. S. S. n'a concentrat trupe la granița Afganistanului

Londra, 4 (Rador.) — Cercurile oficiale din Londra precizează că nu desminte o crezare svonorurilor răspândite de unele posturi de radio streine, după care URSS ar concentra trupe la granița Afganistanului. În aceeași cercuri, nu se știe nimic despre o mobilizare în Iran.

Nou acord turco-italian

ISTAMBUL, 4 (Rador.) — O importanță maximă economică țără și plecat Miercuri dela Ankara la Roma, pentru negocia un nou acord turco-italian.

A murit Voluntarul dr. Victor Deleu

Generația eroică a Ardealului și Banatului, pregătitoare a Unirii, a fost consfințită prin voluntariat.

Războiul mondial, probă de încercare a consistenței monarhiei austro-ungare, a dovedit lipsa de coeziune dintre națiunile dominate de la Budapesta. Și dacă o puternică reacțiune s'a produs atunci, când forța centrifugă l'a aruncat pe Români, în libertate, este că, fie cerul Italiei, fie nesfârșita Rusie, au dat neamurilor acestei monarhii, și în ce ne privește, generației de combatanți români, conștiința acestei libertăți.

La Kiev, a fost denunțat de către români, cehi și slovaci, statul maghiar, în momente când acesta exista încă. Acest istoric act, aparține Voluntarilor.

Voluntariatul deci, a premers oricăror orânduiri diplomatice. El anticipă Versailles-ul, sub o formă consfințită, apoi oficial, de noi toți, la Alba Iulia.

Voluntariatul însemna prorocea României Mari, prin o hotărâre, dincolo de orice rezerve: Sute de mii de români, cari aveau familii în Ungaria, au avut curajul, eroic, de a-și subordona sentimentul, aceluiași, unic, mareț, sentiment lor național.

Atunci când, istoria nu înregistrase încă victoriile dela Mărășești, când defetismul începea să încolțească în Moldova, Voluntarii anunțau România-Mare!

Dintre ei, în fruntea lor, dr. Victor Deleu. Cronică ne spune despre acest mare fiu al Ardealului:

În Septembrie 1914, este mobilizat și trimis ca ofițer pe frontul rusesc, unde în același an, cade în captivitate rusească fiind internat în orașelu Kinejma de pe Volga. În timpul captivității întreaga activitate și-o desfășoară pentru a organiza corpul de voluntari români, concomitent cu organizarea în legiunii a celorlalți prizonieri aliați. În 1917, vine în țară cu primul batalion de voluntari unde la adunarea din 8 Iunie din Iași aduce însuflețirea nouă și energia noulor luptători care a dus la biruințele armatei române ce au urmat. La 1 Dec. 1918, în calitate de președinte al voluntarilor participă la adunarea dela Alba-Iulia, iar mai târziu sub Consiliul Dirigent îndeplinește funcțiunea de secretar general la Interne, în care calitate, contribuie la prelucrarea și organizarea noului stat Român. După Unire participă la viața publică fiind ales deputat în aproape toate legislaturile. În această calitate contribuie la opera de legiferare administrativă, legile poliției și jandarmeriei fiind aproape opera lui exclusivă.

Un tren s'a rupt în două

București, 4 (SIR). — Eri s'a întâmplat un grav accident, între stațiile Balăna și Ciocănel. Trenul nr. 1002, care urma să sosească la 16.30 în gara de Nord, venind dela Craiova s'a rupt în două. Trei persoane s'au găsit „moar-tea, iar alte patru au fost rănite. Identitatea celor morți nu a fost încă stabilită.

Germania

desminte că vor pregăti o nouă ofensivă a păcii

Copenhaga, 4. (Radior) — „National Tidende” scrie că cercurile autorizate din Berlin desminte zvonurile că Germania ar pregăti împreună cu națiunile păcate, o ofensivă a păcii. Hotărârea, declară aceste cercuri, nu va veni printr-o acțiune de pace, ci printr-o hotărâre a armelor, care va duce la o pace fără compromis.

Acest distins luptător naționalist s'a stins la Cluj în noaptea de Anul Nou, în vârstă de 64 ani.

Guvernul țării, a înțeles să onoreze ultimul drum al defunctului, omagiindu-i memoria, prin funeralii naționale. Dr. Victor Deleu, prin pildele vieții sale, a binemeritat acest semn al recunoștinții românești.

Voluntarul de odinioară a închis

ochii, cuprinzând, întreg, orizontul țării, pe care și el a eluptat-o. Decât, el pleacă, acum, când, suntem siguri că ar fi dorit, să mai poată pune, încăodată pieptul, împotriva celor cari ar nesocoti dreptatea jertfelor românești, a suferințelor cari au fondat, imutabile și eterne, granițele țării.

Glorie memoriei lui!

„DACIA”

Activitatea trupei de teatru a „Astreii” din comuna Șoșdia

Spre înălțarea unei mari archive sătești

Timișoara, 4. — Am arătat în mai multe rânduri frumoasa activitate a trupei țărănești de teatru a „Astreii”, din comuna Șoșdia, județul Timiș-Torontal, care sub conducerea harnicului dirijor Nicolae Peia, cercetează toate satele bănățene.

Acestă trupă și-a încheiat activitatea pe anul trecut, cu reprezentațiile date de sărbători în mai multe sate din județul nostru.

În seara de Anul nou, trupa a dat o reprezentație în comuna Șoșdia, la care au participat toți sătenii, în frunte cu intelectualii satului.

După cum am arătat și altădată, trupa comunei Șoșdia are foarte mult de suferit, din cauză că nu este sprijinită.

Se face un apel la toți intelectualii satelor, precum și la sătenii mai cu stare, să

sprijine cu tot ce pot această trupă, care umbă din sat în sat, pentru culturalizarea satelor și răspândirea muzicii și teatrului în masele poporului.

Toți aceia care posedă în bibliotecile lor scrieri vechi de teatru: monoloage, dialoge, piese de teatru și orice compoziții muzicale, să le trimită trupei, pentru a-și putea aduna materialul necesar. Totodată, se încearcă creierea unei mari archive de teatru și muzică pentru sat, ca atunci când se caută asemenea cărți, de către diletanții satelor, să se poată mai ușor afla.

Atât prin ajutorul acesta, cât și printr'un sprijin material, trupa „Astreii”, va putea mai ușor purta steagul frumos al teatrului și muzicii prin satele din întreg ținutul nostru.

UN CENTENAR UITAT

O sută de ani dela nașterea savantului român Nicolae Teclu

Revista de popularizare științifică „Natura”, atât de strălucit condusă de d-nii I. Simionescu, O. Onicescu și Raul Călinescu, reamintește, sub semnătura d-lui prof. Eug. Angelescu, un centenar care a fost cu totul uitat de presă. În adevăr, la 25 Octombrie s'au împlinit 100 de ani dela nașterea lui Nicolae Teclu, marele savant român.

Descendentul unei familii de negustori români din Brașov, Nicolae Teclu termină liceul la Brașov, studiază ingineria, apoi arhitectura la Viena și la München. Luându-și diploma de arhitect încearcă să-și facă o situație în România. Renunță însă în curând, începând la vârsta de 29 de ani să studieze chimia la Viena. Pentru a doua oară vine în România căutând să întemeieze o industrie chimică română. Eșuând și acest plan, se întoarce din nou la Viena reușind să cucerească un post de profesor la Academia Comercială din capitala Austriei.

Mai târziu a devenit și profesor la Academia de Arte Frumoase, chimist la monetăria statului, chimist al imprimăriei imperiale din Viena, membru al Academiei Române etc. La 26 Iulie, 1916, Nicolae Teclu moare la Viena.

În viață, a fost cunoscut ca o somitate mondială în studiul combustiei gazelor. În special becul de gaz Teclu este folosit în toate laboratoarele de chimie. Acest bec a fost construit de marele savant după întinse cercetări științifice.

În același număr (Decembrie 1939), „Natura” mai aduce numeroase articole, dintre cari notăm pe cel semnat de d. ing. Mihail Konteschweller despre postul de radio-emisiune din Chișinău și pe cel al d-lui prof. C. Lacrățeanu despre Minele de crom din Banat.

Ne rezervăm dreptul să comentăm datele acestor articole în viitorul apropiat, subiectele interesând în mod particular cititorii din regiunea noastră.

Gravul accident de tramvaiu din piața Coronini

Timișoara, 4. — Eri după amiază la orele 1.40 s'a întâmplat un groaznic accident de circulație în piața Coronini, din cartierul Fabrică.

Vagonul T. C. T. Nr. 5 de pe linia III venea dinspre Cetate, iar când a ajuns în dreptul catedralei catolice din piața Coronini s'a întâlnit cu căruța condusă de Ion Wimpren, de 78 ani, din comuna Ghiroda Nouă.

Vatmanul tramvaiului a mână înaintea, crezând că trăsura își va continua drumul alături. Dar conducătorul trăsurii a tăiat cu căruța linia de tramvaiu, expunându-se inevitabil ciocnirii.

Surprins de această neașteptată manevră, vatmanul a încercat să oprească tramvaiul, dar fără succes, căci distanța era prea mică.

Trăsura a fost sfărmată complet, calul aruncat la dreapta liniei, iar bătrânul conducător al trăsurii a căzut pe caldarâm, la vreo 7 metri, provocându-i răni grave la cap și în alte părți ale corpului.

Nenorocirea a produs o profundă impresie, în rândurile pasagerilor, foarte numeroși la acea oră.

Victima groaznicului accident a fost internată în sanctorul Bega.

Radio

JOI, 4 IANUARIE

Radio-România, Radio-București, Radio-Experimental. Ora 12: Ora; Cota Dunării și a barei Sulina; Sfaturi gospodărești și igienice. Ora 12.10: Concert de prânz — Orchestra Vasile Julea. Ora 13: Ora; Radiofonice; Sport; Diversa. Ora 13.10: Continuarea concertului Orchestrei Vasile Julea. Ora 13.30: Concertul Orchestrei de saon Radio, dirij. de Ion Ghiga: Fantezie de Crăciun de Nielsen Johansen; Un vis de copii de Fr. Rust; Dimineața florentină de I. Cu-iotta; Serenata andaluza de Culotta. Ora 14: Radio-jurnal. Ora 14.20: Continuarea concertului Orchestrei de saon Radio: Serenada spaniolă de De Micheli; Nina, Nana de De Micheli; Scherzo de Fernand Desprez; Cântec venețian și Cântecul primăverii de Mendelssohn; Patineurii-vals de Waldteufel; Potpuriu din „Prințesa doarilor” de Leo Fall. Ora 15: Spectacole; Știri artistice și culturale; Publicații. — RADIO-ROMANIA. Ora 19: Ora; Mersul vremii. Ora 19.02: Cronică științifică. Ora 19.17: D-ra Constanța Chirulescu (voce); Greg; a) Te iubesc; b) Lebăda; Schubert: a) Păstrăvul; b) Serenada; c) Nerăbărire; Dor de fată de Chopin. Ora 19.35: Arturo Gofman (voce); Moartea lui Boris din „Boris Godunov” de Mussorgsky; Aria Toreadorului din „Carmen” de Bizet; Arioso din „Hamlet” de Ambroise Thomas. Ora 19.50: Radio-jurnal în limba maghiară. — RADIO-ROMANIA ȘI RADIO-BUCUREȘTI. Ora 20: O biblie românească ilustrată, de Prof. O. Ghibu. Ora 20.20: D-na Valentina Crețoiu-Tassian (voce): Cătuțul meu de Dalcroze; Primăverii de Gounod; Închinare de Schumann; Curioșii de Schubert; Margareta la tors de Schubert; Baladă din „Damațiunea lui Faust” de Berlioz; Ora 20.45 Radio-jurnal (I). Ora 21: Programul concertului simfonic, de Em. Ciomac. Ora 21.15: Concert simfonic al Orchestrei „Filarmonica”, dirij. de George Georgescu; solo pian: D-ra Maria Fotino (Transmisie dela Ateneul Român): Uvertură la „Flautul fermecat” de Mozart; Concertul în do minor pentru pian și orchestră de Beethoven (solo pian): D-ra Maria Fotino. În pauză: Ora 22—22.20: Radio-jurnal (II); Sport. Ora 22.20: Continuarea concertului simfonic: Simfonia în re minor de Cesar Franck. Ora 23: Muzică variată (discuri). Ora 23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

VINERI, 5 IANUARIE

Radio-România, Radio-București, Radio-Experimental. Ora 13: Ora; Cota Dunării și a barei Sulina; Sfaturi gospodărești și igienice; Radiofonice; Sport; Diversa. Ora 13.15: Muzică variată (discuri). Ora 14: Radio-jurnal. Ora 14.10: Orchestre simfonice americane (discuri). Ora 15: Publicații. — RADIO-ROMANIA. Ora 19.50: Radio-jurnal în limba maghiară. — RADIO-ROMANIA ȘI RADIO-BUCUREȘTI. Ora 20: Cronică științifică. Ora 20.15: Paestrina și César Franck (discuri). Ora 20.45: Radio-jurnal (I). Ora 21: Beethoven (discuri); Egnont-uvertură de Beethoven (orch. Ora 22.15: Radio-jurnal (II); Sport. Ora 22.35: Haendel, Verdi, Wagner (discuri); Bourrée din „Concertul No. 7 și privighetoarea din „Concertul No. 13” de Haendel (orgă); Herbert Davson și orch. simf. din Londra, dirij. de Albert Coates) Cantata de Haendel (voce: Emmi Leinzer); Concert de Haendel (voce: Emmi Leinzer); Concert pentru clavecin și orchestră de Haendel (clavecin: Roesgen Champion); Două coruri din „Messia” de Haendel (cor și orch. dirij. de Thomas Beecham); Kyrie și Lux aeterna din „Requiem-ul” de Verdi (corul și orch. Operei Scala, dirij. de Carlo Sabajno); Finalul act. 3 din „Parsifa” de Wagner. Ora 23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

„DACIA”
e ziarul tuturora

Scurte telegrame externe

PARIS, 4 (Rador). — *Havas*: Guvernul german a încunostințat că trimiterea de tutun, țigări și țigarete către prizonierii francezi este de acum înainte interzisă. Celor interesați li se vor distribui, prin grija guvernului german, 50 de grame de tutun sau 42 de țigarete pe săptămână.

Ciungking, 4 (Rador). — O escadrilă japoneză de 30 avioane a bombardat la 1 Ianuarie calea ferată lângă Yuman, la sud de Mongtse, pentru a încerca să distrugă podul. Acest pod a mai fost bombardat de japonezi Sâmbătă 30 Decembrie, fără succes. La 1 Ianuarie podul a fost puțin avariat.

Moscova, 4 (Rador). — *Havas*: D. Roos, ambasadorul Italiei părăsește Moscova Joi seara, plecând în Italia. D. Seeds, ambasadorul Marelui Britanii a părăsit Moscova Marți seara, fiind însoțit de lady Seeds.

PARIS, 4 (Rador). — *Sau luat dispozițiuni pentruca parlamentarii mobilizați să beneficieze de o permisiune excepțională de opt zile, cu începere dela data de 9 Ianuarie, când se va desolvide sesiunea ordinară din anul 1940.*

ROMA, 4 (RADOR). — IN CERCIURILE DIPLOMATICE ȘI ZIARISTICE CIRCULĂ SVONUL CĂ VON PAPAN VA FI NUMIT ÎN CURÂND AMBASADOR AL REICHULUI LA ROMA.

Washington, 4 (Rador). — D. N. B. anunță: D. Hull, ministrul afacerilor străine a însărcinat pe ambasadorul Statelor Unite la Londra să protesteze energie la Foreign Office contra confiscării curierului american pe vase neutre.

TOKIO, 4 (Rador). — *La Tokorozawa, aproape de Tokio, un tren de persoane s'a ciocnit cu unul de marfă. Până acuma au fost scoși de sub dărâmturi 11 morți și 12 grav răniți. Sunt temeri că numărul victimelor e mai mare.*

Politica de pace a României

Cum cometează presa străină declarațiile de Anul Nou ale M. S. Regelui

BERNA. — Ziarele publică dări de seamă asupra mesajului M. S. Regelui Carol de anul nou și asupra solemnității dela Constanța. Presa redă extrase largi din cuvântările ținute cu acest prilej de M. S. Regele Carol și de d. Gh. Tătărescu. Aceste dări de seamă asupra festivităților au fost difuzate și de posturile de radio elvețiene.

BELGRAD. — Ziarele mari de dimineață „Politika” și „Vreme” publică dări de seamă asupra solemnității dela Constanța și asupra discursurilor rostite acolo. „Pravda” a redat pe larg ceremonia din anul nou, publicând pasajele esențiale ale discursurilor M. S. Regelui și d. Tătărescu. Ziarele subliniază că România urmează o politică de pace, dar este hotărâtă să apere integritatea unor frontiere care sunt trase în numele dreptății.

BRUXELLES. — Ziarele belgiene insistă în lungi și elogioase reportajii asupra excepționalei importanțe a declarațiilor făcute de M. S. Regele la Constanța. „Le Soir” arată că principalele

Problemele și doleanțele prezentate dlui Ministru dr. Titus Popovici

Lugoj, 4. — După cum am anunțat, d. Ministru dr. Titus Popovici a binevoit să acorde audiențe, Sâmbătă 30 Decembrie 1939, în sala Prefecturii ju-

dețului Severin, pentru a lăsa astfel posibilitatea prezentării doleanțelor concetățenilor dsale.

camera de Comerț și Industrie : Școala de textile Căminul de Ucenici

O delegație compusă din d. Grigore Popescu deputat, Romul Șoimu secretar, P. Negaru și Hirschl, au depus, din partea Camerei de Comerț și Industrie din Lugoj, un memoriu.

În acest memoriu se cere ca Școala de textile, să fie în Lugoj, deoarece acest oraș are 14 fabrici de textile, ar-

gumentându-se și cu faptul că orașele românești trebuie să fie încurajate prin o acțiune de ridicare a vieții lor economice.

Camera cere apoi un Cămin ș-o Școală pentru ucenici — Severinul, contribuind până acum cu aproape 20 milioane lei, la fondul Căminelor.

Reuniunea Meseriașilor : Căminul de Ucenici Piața Lugojului

Meseriașii lugojeni, reprezentați prin d. Pera Pastila, I. Iacobescu, P. Crișciu și C. Jurca, au insistat pe lângă d. Ministru, pentru un cămin și o școală de ucenici, cerând apoi un ajutor pentru ca edificiul proprietate a Reuniunii, care este aproape în ruină, să poată fi reparat.

O altă importantă doleanță exprimată de acești meseriași, este ca să se asigure Lugojului o piață corespunzătoare deoarece fiind parcută fosta piață, orașul nu are încă un loc corespunzător. D. lor au dat sugestia, ca noua piață să fie fixată lângă malul Timișului.

Tăbăcarii Lugojeni : Urcarea procentului co'ei civile la pielea bruce In'er- zicerea opincilor de cauciuc

Bresla tăbăcarilor, a renumiților opin cari lugojeni, a înfățișat problema, vitală pentru dânsii, a pieilor brute, cât și a prețului la kilogram.

Se știe că, în conformitate cu dispozițiile pentru echiparea armatei, 86% din totalul pieilor brute, de vită, sunt reținute și cumpărate direct de către armată. Pentru nevoile populației civile, nu rămân astfel, decât 14% — și acestea repartizate pe întreaga țară, așa, încât micii tăbăcari nu pot să-și procure cotele de cari au nevoie, concu-

rați fiind de marea industrie, care își asigură aproape în întregime procentul. În atari împrejurări, tăbăcarii sunt amenințați în existența lor și prin dânsii, indirect, străvâchile centre de industrie românească.

Tăbăcarii lugojeni, cer ca procentul piei brute lăsată pentru nevoile populației civile să fie urcat la 40.

O altă dorință este, ca Ministerul Economiei Naționale să vină în ajutorul opincarilor, oprind vânzarea opincilor de cauciuc, dovedite fiind ca neigienice.

Rechizițiile. Centrala de colectare a laptelui, Valori carea grăului.

Reuniunea Economilor:

Economii în frunte cu harnicul lor președinte d. Ion Lupu, care mai intruște și calitățile de președinte al Camerei de agricultură din Lugoj, cât și al Sindicatului pentru raționalizarea exportului — de animale și carne din

Banat — și-au schițat problemele în legătură cu agricultura din jud. Severin.

Delegația, a recunoscut, că doleanțele economilor sunt salvagardate prin legi cari se aplică prin Camera de agricultură. Sunt însă unele probleme, cari au nevoie de sprijin dinafara sferei de autoritate a Camerei. Astfel, e problema rechizițiilor. Agricultorii cer, ca din comisioane de rechiziție să facă parte și un delegat al Camerei de Agricultură.

O altă chestiune arzătoare, e aceea a colectării și valorificării laptelui. Ministerul de Domenii e preocupat de înființarea unei Centrale de colectare a laptelui, în Lugoj. Chestiunea este actuală, abia în primăvară. Până atunci însă, să se susțină ca centru Lugojul, deoarece, regiunea este cea mai potrivită din punct de vedere zootehnic și ca pășuni. Cheltuielile cu ridicarea Centralei sunt prevăzute până la 15 milioane lei. Clădirea o va face statul român, iar instalațiile industria germană.

A fost prezentată și problema valorificării grăului prin Cooperativele din Severin. Au fost valorificate 350 vagoane, Severinul mai având încă 350 vagoane disponibile.

În legătură cu problemele din sudul

Județului Severin, se accentuează cea mai importantă: industrializarea și valorificarea fructelor. Se cere astfel: acordarea de prime, uscătorii reducerea taxelor de transport, zahărul să fie ieftin pentru marmeladă etc.

A fost discutată și problema prețului pieilor brute, de vite, care interesează, pe agricultori.

Razele de vite, crescute în Banat, au o piele mai căutată pe piață cu un preț de 6—7 lei mai urcat, la chilogram. Economii din Lugoj cer, în consecință, sistarea prețului unitar, fixat la pielea brută.

PROBLEMELE ÎNFĂȚIȘATE DE D. DR. IONEL DOBRIN, PRIMARUL ORAȘULUI

D. primar al Lugojului, a prezentat chestiunea pieii, din punct de vedere edilitar, al planului de sistematizare, urmând să se studieze și să se aplice soluția cea mai potrivită, cu interesul general și în special cu acela al comercianților contribuabili iezați în interesul lor, prin mutarea pieții.

Serviciul tehnic împreună cu Camera de comerț, vor examina situația, avizând asupra unei soluții în concordanță cu planul general de sistematizare.

Până acum, sunt sugerate trei soluții, prin diferite memorii ale populației.

D. dr. Ionel Dobrin, a rugat apoi pe d. ministru, pentru a interveni la Ministerul Comunicațiilor ca C. F. R.-ul să execute angajamentul bugetar din 1939—40, pentru pasarea de peste calea ferată, între gară și cartierul vecin.

REFERTUL D-LUI PREFECT COLONEL P. BOITAN

D. prefect al județului, a prezentat problema aprovizionării cu porumb a populației, prin cooperative.

A fost laudată de însuși d. ministru, Cooperativa din Sintest, pentru hărnicia și corectitudinea conducerii.

S'a discutat apoi problema inundațiilor și în legătură cu ea canalizarea râului Timiș.

Tuturor delegațiilor și reprezentanților autorităților, d. ministru dr. Titus Popovici, le-a promis tot concursul.

Spargerea dela magazinul de stofe „Isvoreanu”

Timișoara, 4. — La magazinul de stofe „Isvoreanu” s'a săvârșit, după cât se pare în noaptea de Revelion, o îndrăzneată spargere. Un necunoscut, tînd cu fereastră și verghia de fier dela fereastră ce dă înspre curtea imobilului în care e situat magazinul, după ce a spart geamul s'a introdus în birou. Aci a forțat toate sertarele, cu chei potrivite și dintr'unul

a furat suma de 70.000 lei, lăsată scobă de funcționarul Kirt, după închiderea magazinului, în ajutorul Anului Nou.

După săvârșirea spargerii, necunoscutul a dispărut, lăsând corp delict o legătură de chei și o bucată de lemn.

Spargerea a fost descoperită ieri dimineață, după deschiderea magazinului.

Biroul judiciar și polițist cercetează cazul.

Stiri din Orăștie

SERBARE MUNCITOREASCA.

In cadrul unor mari serbări va avea loc în ziua de 6 Ian. a. c. sfințirea Grapelului reuniunii meseriașilor și muncitorilor români constructori.

PREȚURI MAXIMALE. Ținutul

Timiș, a aprobat următoarele prețuri maxime: Făina albă (lux) Nr. 0, kgr. 11 lei; mijlocie Nr. 4, 9 lei 50 bani; Nr. 5, 9 lei; neagră Nr. 6, 7 lei 50 bani; de porumb 5 lei; fasolea 16 lei. — Pâinea din făină albă kgr. 10 lei; din Nr. 4, 9 lei; Nr. 5, 8 lei 50 bani; Nr. 6, 7 lei. — Carnea de vită kgr. 24 lei; de vitel 34, de porc 40, unsoare tobită 52, glăwină afumată 56 lei. — Ouăle, bucata 2 lei 50 bani; untul de fabrică kgr. 90, untul țărănesc 68 lei; — Zahărul tos 32 lei per. din făină căpătână 32 și cubic 34 lei. — Lemnele de foc, stâncinul 1000 lei. — Contravenienții vor fi pedepsiți cu pedesele prevăzute în art. 24 lit. a—2 art. 25—30 din Legea pentru reprimarea speculei ilicite.

— **PENTRU INZESTRAREA ARMATEI.** Profesorii, funcționarii și învățătorii în Orăștie, au subscris la fondul de inzeștrare a armatei, leafa lor pe o lună. Tot așa și angajații băncii „Ardeleana”.

Scrisori din Anina

Anina, 4. — Soc. UDR. cu aceeași larghețea ce o caracterizează, și-a răspândit și de astădată darurile binefăcătoare asupra nevoiașilor de pe domeniul său.

Astfel Direcțiunea minelor din inițiativa d-lui Director ing. V. Poboran, a împărțit ajutoare în comunele, Anina, Șteierdorf, Doman, Secul, Oone de fier, Dognecea, Bocșa etc. S'au dat ajutoare în alimente și bani, invalizilor, văduvelor cu copii și muncitorilor bolnavi; ghețe, ciorapi și alimente copiilor de școală săraci.

Pentru a evidenția acest fapt, menționăm că numai la Anina au primit alimente circa 100 persoane împărțite prin îngrijirea Soc. Sadesfac. S'au distribuit tot în Anina 100 perechi de ghețe și ciorapi la copii de școală.

Școala primară a dat un prețios concurs făcând distribuția ajutoarelor.

— Stolul extrașcolar de străjere din Anina, sub conducerea neobositei d-re Livia Bălanescu a lucrat pentru armată 128 perechi de ciorapi, flanelle, mănușe, etc.

— Doamnele din Anina, călăuzite de sufletul bun al d-nei Hermina Poboran, au răspuns cu entuziasm apelului Ministerului Inzeștrării Armatei, confecționând 237 perechi ciorapi de lână pentru concentrați.

— Prolungirea contractului colectiv al Soc. Margina cu muncitorii săi. În urma tratativelor duse între reprezentanții muncitorilor și societatea patron, primii au obținut majorarea salariilor cu 9% iar soc. prelungirea efectului contractului cu trei luni, adică până la 31 Martie 1940.

— Sport de iarnă. Vizitatorii stațiunii climatice se bucură în urma zăpezii căsută cu întârziere în acest an, începând sportul lor favorit: skiul. Timpul se menține frumos, temperatura — 17°. Zăpada favorabilă pentru skiuri.

Brichele CORDANA Semicox

Cel mai bun și cel mai puțin combustibil

pentru calorifere, sobe de teracotă și de fier, etc.

Se vinde la depozitari de lemne de foc și de cărbuni.

Pentru informațiuni adresați-Vă la

Reprezentanța generală a

Soc. „PETROȘANI” S. A. R.

Cornel Ciughita

TIMIȘOARA IV, Str. Mirccea Vodă No. 5

TELEFON 24-45

Clasificarea restaurantelor din Timișoara

Timișoara, 4. — Prin ordonanța Primărie Municipiului dată în 3 Ianuarie se precizează din nou la clasificarea restaurantelor din Timișoara în vederea aplicării prețurilor maxime. Restaurantele se împart în patru categorii, după cum urmează:

Restaurante de lux

Restaurantele următoare se declară „de lux”: Cafenelele Lloyd, Palace și Carlton.

Restaurante cl. I

În clasa I-a se pun restaurantele: Clocăria, Gara Domnița Elena, Metropol,

Elite, Capitol, Casinoul Militar, Savoy, Splendid, Schnur și Orologiul Cântător.

Restaurante cl. II

S'au declarat de restaurante de clasă II-a următoarele: Botyten, Felier, Kocsyay, Koszatka, Kiefer, Novotny, Lichtfuss, Palkovici, Rosenthal, Hotel Parc, Calul Bălan, Wagner, Fabrica de Bere.

Toate celelalte restaurante se declară de clasa III-a.

Ordonanța intră în vigoare zece zile după publicare.

Depunerea jurământului gărzilor F. R. N. din plasa Orăștie

Orăștie, 4. — În ziua de 31 Dec. 1939, a avut loc în Orăștie, solemnitatea depunerii jurământului Gărzilor F. R. N. din orașul Orăștie și 26 comune din plasa Orăștie.

La solemnitate au participat reprezentanții autorităților militare, civile și numeros popor.

După darea raportului de către comandantul pretor Dr. Andreicuț, comandantul plășii și Sim. Gavrilă, comandantul orașului și rostirea devizei de către inv. P. Stancu, s'a oficiat un serviciu divin, urmat de cuvântările ocazionale.

Au vorbit însuflețit despre însemnătatea actului și rostul patriotic al gărzilor d-nii prof. prot. Vas Necșa, pretor Dr. Andreicuț și cpt. Nic. Brăica, comandantul gărzilor din jud. Hunedoara.

ra, — a cărui cuvântare a făcut o profundă impresie, — cari au adus câștigii M. Sale Regelui Carol II-lea, sub a cărui înțeleaptă domnie se ridică noua Românie renăscută.

Asistența întreagă a cântat apoi sub conducerea inv. Nic. Crețu, Imnul Regel, după care a urmat defilarea impunătoare a celor 341 gardisti în sunetul fanfarei țărănilor din Orăștie.

Am remarcat prezența dlor: lt. col. Alex. Madgearu, primar Dr. Deac, Ioan Branga, prof. dir. Petre Munteanu, Nic. Fintescu, magistrat, polițai Roșca, Sim. Gavrilă, comandantul gărzii Orăștie, Cezar Ivașcu, comandantul cohortei străjeri, secretar Nic. Grozav, dr. Eug. Munteanu, primarii, notarii celor 26 comune ș. a.

CRONICA ARADULUI

ACCIDENT DE CIRCULAȚIE PE ȘOSEAUA ARAD—ORADEA

Arad, 4. — Pe șoseaua Arad—Oradea, în apropierea comunei Nădab, din cauze ce urmează să se stabilească de aci înainte, s'au ciocnit două autocamioane, în care, în afară de mărfuri se mai găseau și pasageri. Ciocnirea a fost atât de violentă încât 13 persoane au fost rănite. Parte din ele au fost internate în spital, iar restul pansate de către medicul circumscripției Chișineu-Criș. Secția de jandarmi respectivă a început cercetările de rigoare.

ACTIVITATEA AMBULANȚEI „SALVĂRII” DIN ARAD

Arad, 4. — La serviciul sanitar al municipiului s'a redactat raportul despre activitatea desfășurată de ambulanța „Salvării” în cursul anului trecut. Din acest raport rezultă că s'a recurs la ajutorul „Salvării” în 2169 cazuri, dintre cari în 398 cazuri a fost vorba de accidente, sinucideri și alte cazuri de forță majoră. Personalul, care asigură buna funcționare a primului ajutor se compune din d-nii: Gheorghe Cioban, Ioan Pârjol, Ioan Cuzman și Savu Mihaș. Toți lucrează sub supravegherea d-lui dr. Romulus Cotloșu, șeful serviciului sanitar al municipiului.

O CRIMA ÎN JUDEȚUL ARAD

Arad, 4. — Din comuna Drauț se anunță că flăcăul Sever Sofreag, de 25 ani, a omorât cu un par pe locuitorul Pavel Onuț, de 40 ani. Din cercetările întreprinse, s'a stabilit că lucrurile s'au petrecut astfel:

Esind scara dela cârciumă, Sever Sofreag s'a îndreptat spre casă. Abia făcuse însă câțiva pași și pe lângă cap i-a sburat o sticlă plină cu vin. A pornit repede în direcția de unde venea sticla și a găsit pe Pavel Onuț cu un par în mână. Fără multă vorbă i-a smuls parul dinmână și i-a lovit de câteva ori peste cap. Sub efectul loviturilor, Pavel Onuț s'a prăbușit mort la pământ.

Cazul a fost reclamat jandarmilor, cari în cursul interogatoriilor au mai stabilit că între familia lui Sofreag și Onuț, exista o dușmănie mai veche, provenită mai cu seamă din 1928, când victima de azi a omorât cu lovituri de cuțit pe părintele criminalului de azi, fapt pentru care a fost condamnat la 5 ani închisoare. După executarea închisorii a declarat în mai multe rânduri că va avea el grijă și de tânărul Sofreag.

După încheierea cercetărilor, Sever Sofreag va fi depus în arestul preventiv al tribunalului.

STIRI DIN ARAD

— Soție dispărută. Iosif Schwarz din str. Ivireanu, a reclamat poliției că soția sa a dispărut dela domiciliul conjugal.

— Furturi. Ludovic Koncsek din str. Numa Pompiliu a anunțat poliția că în lipsa sa de acasă în locuință s'au introdus răufăcătorii de unde au furat diferite haine și încălțăminte în valoare de 10.000 lei.

— Elisabeta Brauman din str. I. Deseanu a anunțat poliția că i s'au furat lemne de foc și diferite alte lucruri în valoare de 6000 lei.

— A început eliberarea nouilor buletine de înscriere la biroul populației. La biroul populației a început eliberarea nouilor bu-

letine de înscriere. Aceste acte de identitate vor fi prevăzute cu fotografii în mărime de 5 pe 7 cm.

— Dela camera de comerț. Camera de comerț din localitate anunță că imprimările pentru anunțarea personalului vor fi modificate. Cunoștințele încă nu au fost date publicității, cei interesați vor aștepta până ce camera le va primi și le va pune la dispoziția celor ce au nevoie de ele.

— Curățirea zăpezii. Chestura poliției a dat o ordonanță prin care se pune în vedere proprietarilor de case, să curețe trotuarele de zăpadă și după aceea să le acopere bine cu nisip. Măsura a fost luată pentru prevenirea accidentelor.

Nenorocirea din portul Brăila

Brăila, 4 (SIR). — O gravă nenorocire s'a întâmplat în portul Brăila. Un grup de 10 persoane voind să treacă Dunărea pe la Ghecet, la un moment dat barca a fost acostată la punctul Pescărie, de remorcherul „Netty”. Barca s'a rupt în două, cei aflați în ea căzând în apă. Trei persoane s'au înecat sub privirile îngrozite ale celor de față, restul de 7 au fost salvați de alte remorchere sau bărcile venite în ajutor.

Victimele gerului

București, 4 (SIR). — Din diferite părți ale țării vin știri că gerul a făcut victime omenești, iar în unele sate au pătruns haite de lupi. În jud. Vlașca, trei oameni au înghețat. La Iași, pe str. Galatei a fost găsit înghețat un necunoscut. În com. Dădarjac, jud. Iași, un locuitor a înghețat pe drum. La Brăila, factorul postal Duca Marin de 53 ani înghețând, deși a fost dus la spital a murit. La Caracal de asemeni a murit un om. Lupii au început să atace satele, iar la Curtea de Argeș au venit până în cartierele marginase ale orașului.

Dela soc. pentru protecția animalelor

În anul 1939 Societatea pentru Protecția Animalelor a tratat și a făcut intervenții la 2301 animale și anume: 1097 cai, 892câini, 73 câini, 57 porci și 12 vaci etc. și peste 80 alte animale mici. Din totalul arătat mai sus au fost tratate în mod gratuit 1130 animale, dându-le și medicamente gratuite în valoare de 16.123 lei. Față de situația din anul trecut Societatea a intervenit cu 50% mai mult. A întocmit de asemenea numeroasă procese de contravenție a căror venituri se varsă în fondul amenzilor. Societatea nefiind subvenționată roagă autoritățile cât și publicul iubitor de animale a sprijini Societatea cu obolul lor pentru ca și în viitor să poată activa cu același zel și pentru a putea cumpăra medicamente pentru oamenii săraci. Sprințul ce oamenii caritabili și mărinimoși doresc a-l da Societății se primește în fiecare zi între orele 12—1 a. m. Tot pe această cale Societatea pentru P. A. dorește tuturor membrilor săi an nou fericit.

Mica publicitate

Prepar copii de curs primar. Prețuri modeste. Adresa la ziar.

Cumpăr costume bărbătești uzate exclusiv la locuința Dvoastră. Obiectele aduse în prăvălia mea au le cumpăr, dar în urma unei cărți poștale sau avis telefonic (12-14) mă prezint imediat. Schönbrunn, Timișoara II., Piața Traian 2. etaj I. 2

ADMINISTRAȚIA ZIARULUI „DACIA” caută vânzători de ziare. Doritorii a se prezenta de urgență la administrație.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

„În 16 Ianuarie 1940, la ora 15 vînd la licitațiune publică 21 Hl. vin alb, în scuzul legii comerciale pe speșele și pericolul debitorului.

Licitațiunea va avea loc în comuna Teremia-mică, în curtea d-lui Oprelcz Iosif, de sub No. cășii 133, vadiul e de 2730 lei. Reflectanții au a depune prețul cumpărării în bani gata, imediat la mînile noastre, afară de aceea sunt îndatorăți a solvi contribuțiunile erariale.

Sănnicolaul-mare, la 2 Ianuarie 1940.

Dr. Valer Gaiță, notar public.”

Trei avioane de bombardament engleze au luptat cu o forță germană de 4 ori mai mare

Anglia recunoaște că a pierdut 2 din cele 3 avioane.

Germania în schimb arată că aviația ei n'a suferit pierderi

Berlin, 4 (Rador). — Trei avioane britanice de tipul cel mai modern au încercat Marți după amiază să între într-un port german. Avioanele inamice au fost atacate de un grup de avioane Messerschmidt și au fost doborâte, după o scurtă luptă. Aviația germană n'a suferit pierderi.

Berlin, 4 (Rador). — Ziarele germane scot în relief noul succes al avioanelor Messerschmidt, cari au doborât trei avioane engleze de bombardament.

VERSIUNEA ENGLEZĂ

Londra, 4 (Rador). — Ziarele publice următoarele amănunte cu privire la cele trei avioane britanice de bombardament, cari au dat o luptă aeriană cu cele 12 avioane germane Messerschmidt Marți:

Avioanele britanice patrulau pentru a descoperi vasele de război germane

spre Nord de Borkum. Avioanele britanice de bombardament cari sburau la 3000 m. altitudine au fost brusc atacate de 12 avioane de vânătoare germane.

Cu toate că avioanele britanice erau copleșite de numărul avioanelor inamice, ele au dat lupta. Unul dintre ele a fost doborât, un altul este lipsă, iar cel de al treilea s'a înapoiat la baza sa de piecare neatins. După ce a primit atacurile repetate a 6 avioane Messerschmidt, servantul tunului din spate al acestui avion a reușit să doboare unul din avioanele germane, iar servantul tunului din față a doborât alt avion german.

În cele din urmă, pentru a scăpa de atacurile avioanelor germane, avionul britanic a scoborit brusc dela 3000 m. până la 20 m. deasupra valurilor și s'a menținut la acest nivel, timp de o jumătate de oră, reușind astfel să deruteze inamicul.

Scrisori din Paris

Revenirea încrederii

(Dela corespondentul nostru)

PARIS, Ianuarie. — Astăzi se poate spune că trecerea dela starea de pace la starea de război este perfectată și lucrurile și-au luat mersul lor normal. Toate domeniile de activitate înregistrează o normalizare a funcțiunilor, după cerințele actuale, și, cu toate că mare parte din populație este mobilizată, activitatea nu se resimte. Un semn îmbucurător al acestei reluări este și o augmentare a exportului francez în ultima lună.

Dar normalizarea este vizibilă nu numai în activitatea comercială și industrială a Franței. Toate laolaltă au concurat ca să dea poporului francez această încredere în viitor, care arată sănătatea morală a unei națiuni.

În această privință, mișcările de fonduri ale Cassei de depuneri și consemnațiuni constituie un serios indice moral al țării în timp de război. Poporul francez este unul dintre cele mai economice din lume. Nu există familie, dela cea mai modestă până la cea mai avută, care să nu aibă ceiașcă se cheamă „mici-economii”. Ciorapul de lână — „le bas de laine” —, în care francezul pune deoparte gologan cu gologan, este, s'ar putea spune, o instituție națională. Sau acele sticle goale, în care țărânul francez strânge piesele de 50 de centime. Toate acestea arată că francezul este un om strângător, și că o fluctuație a economiilor poate indica starea de spirit a întregului popor.

Vremurile turburi provoacă totdeauna retrageri masive de depuneri. Lipsa de încredere este totdeauna cauza acestor retrageri. Ar fi fost deci firesc ca, în actualele împrejurări, să se înregistreze o scădere a depunerilor și o retragere masivă a economiilor depuse până azi.

Iată însă că, din rapoartele Cassei de Economie se observă că situația este cu totul alta. Comparându-se cifrele din 1938 și 1939, se vede că situația este mult mai stabilă anul acesta decât anul trecut, când mișcările de fonduri au avut o amploare apreciabilă. Astfel, în Septembrie 1938, înainte de acordul dela Munch, retragerile au fost de 2840 milioane de franci, iar în aceeași perioadă de tensiune, în Septembrie 1939, retragerile au fost de numai 1574 milioane de franci. Desigur că, la începutul războiului, depunerile au fost mai

mici decât în perioada normală. Faptul se explică prin aceea că depunătorii au voit să se asigure de mijloacele de tezăurizare. Dealtfel depunerile au început să crească dela începutul lunii Octombrie. Luându-se ca bază prima chenzină din luna Octombrie, se remarcă o creștere de 50 de milioane de franci. Iar prima chenzină din luna Noembrie arată un excedent de 180 de milioane de franci al depunerilor asupra retragerilor.

În aceste depuneri, sumele cele mai importante provin din economiile următoarelor categorii: Minceri 22%, mici proprietari 21.5%, funcționari 13%.

Situația cassei de economii arată că populația are o absolută încredere în soliditatea monedei naționale și că înțelege să depună banul spre fructificare, decât să-l închidă neproductiv în caciul „ciorap de lână”. În al doilea rând, prin aceste depuneri, populația aduce un pretios ajutor guvernului, în opera de apărare a țării.

ANDRÉ HATET

D. col. Romulus Boldea

Despre nevoile agriculturii din județul Severin

Caransebeș, 4. — D. colonel Romulus Boldea, membru în consiliul superior al F. R. N. și secretar F. R. N. în județul Severin pentru agricultură, este unul dintre cunoscuții cei mai calificați ai chestiunilor agricole din județul nostru, cari se prezintă sub un aspect specific și cu totul diferit față de județul vecin Timiș-Torontal bunăoară.

Am avut ocazia să stăm cu d-sa de vorbă asupra acestor chestiuni și am aflat unele puncte de vedere interesante, din cari reținem următoarele:

Numai în parte cerealiști

— La concursul grâului și porumbului, ținut în toamna acestui an — a spus d. col. Romulus Boldea — fostul ministru al agriculturii și domeniilor, d. prof. Cornățeanu, ne-a făcut cinstea de a invita și pe agricultorii din județul Severin, pe cari i-a socotit la înălțimea unui concurs, măcar că nu sunt decât în parte cerealiști propriu zis, deoarece județul nostru intruște în acelaș cadru administrativ atât pe producătorii de cereale, cât și pe agricultorii pe cari topografia locului și împrejurările de climă îi obligă să se ocupe și cu alte ramuri de agricultură, fiind crescători de vite și pomicultori.

Problemele și nevoile acestor două categorii de producători din județul nostru sunt tot atât de importante, ca și problemele agricultorilor producători de cereale. Sunt conșinși că de acest adevăr elementar este pătruns și actualul titular al departamentului agriculturii, d. prof. Ionescu-Sisești, care posedă darul

— rar la noi — de a aplica și pune în practică teoriile de prin cărți, armonizându-le cu realitatea și cu posibilitățile date.

Concursuri pentru produsele regiunii

— Cred că, după rezultatele bune date de concursul grâului și al porumbului, s'ar impune concursuri asemănătoare pentru produsele specifice ale fiecărei regiuni, în județul nostru fiind necesare concursuri pentru cele mai bune vaci de lapte, pentru cele mai frumoase fructe, etc. Severinul ar da seroși concurenți pentru orice bătălie a produselor regiunilor noastre specifice.

Frontul Renașterii Naționale și-a înscris în programul său, la loc de frunte, o serie de preocupări pentru ridicarea păturii țărănești, în cadrul acțiunilor de stat. E o necesitate primordială aceasta, pentru că inițiativa particulară — bine venită și sincer încurajată de guvern — este prea neînsemnată ca să poată determina o schimbare spre ameliorarea generală a condițiilor de producție și de desfacere a produselor. Particularii cari pot avea o inițiativă, sunt prea puțini în raport cu mulțimea care trebuie să beneficieze, în interesul economiei naționale ca și în interesul propriei bune stări, de impulsul și de rezultatele inițiativei de stat.

Măsuri raționale și obligatorii

— E bine că mijloacele de acțiune ale Frontului Renașterii Naționale sunt generale și obligatorii. În agricultură, ca și în celelalte domenii ale vieții noastre de stat, măsurile unitare, raționale, obligatorii se impun. Aceste măsuri vor face ca produsele de valoare să se generalizeze și ca valoarea comercială a acestora să nu sufere nici o critică.

Un alt bine imens care s'a făcut agriculturii prin crearea Frontului Renașterii Naționale — termină d. col. Romulus Boldea — este faptul că încurajarea agricultorilor nu se mai face astăzi cu pomana făcută unui restrâns număr de agricultori, ca în trecut — partizanii cutărui ori cutărui partid — și nu se mai rezumă numai la câteva beneficii prin intermediul camerelor agricole, puse în trecut în serviciul diferitelor partide. Azi se înțelege că totalitatea agricultorilor este a țării și țara are interesul ca toți împreună să producă cât de mult.

Patine, grinzi de fier, Mașini de gătit, sobe, pompe de apă și tot felul de articole din fier la

Petru Jäger

TELEFON 29 37
TIMIȘOARA, IV., BUL. CAROL

Avem durerea de a face cunoscut decesul mult iubitei noastre: CAROLINE BOULLEN

născ. 14 Noembrie 1886 la Schoenbourg (Franța)
decedată în 3 Ian. 1940, după o lună și dureroasă suferință.

Louis și Pierre, fii,

Marguerite și Eugenia, nore,

Simonne și Lionel,
nepoată și nepot

și familiile înrudite Boullen, Muller, D olbec, din Franța și Numian, din București.

Inmormântarea va avea loc Joi, 4 Ianuarie 1940, ora 16 (4 d. a.), dela capela mortuară româno-catolică, din Cimitirul Cetate, de unde rămășițele pământești vor fi transportate în Cimitirul greco-ortodox-român, din Cetate.

Prin palatul justiției

Labirintul întunecos cu ziduri vechi, dureri și sclipiri

Timișoara, 4. — Porțile grele ale palatului s'au zăvorât pentru cele câteva zile de vacanță. Sala pașilor pierduți e pustie și parcă de zeci de ani n'a mai turburat-o nimeni, atât de spălăcită și părăgănită înfățișare are. Dacă ar descinde cineva într-o zi de repaus spre culoarele acestui palat al Justiției, numit în mod obișnuit „dicasterial” — ar avea impresia certă că e casă părăsită în urma vreunei afuriseli cu tânguiri și fantome.

Intr'una din zilele trecute am încercat a călăuzi pe un confrate într'ale scrisului, prin întortochierile labirintice ale „dicasterialului”. Junele meu camarad, apreciat stihutor al celei mai noui pleiade tinerești, — dorea o inițiere, o orientare prin haosul coridoarelor și sălilor de ședință, ca să-și poată culege pe viitor materialul pentru ziarul la care lucrează.

Nu toți cititorii știu munca de abțină pe care o depune un gazetar spre a culege știrile, lungi și secrete, cari fac cunoscute, toate cele întâmplate în ultimele douăzeci și patru de ore.

Fiecare din membri unei redacții își are un resort, o atribuție dată programatic printr-o chibzuită diviziune a muncii. Nu se poate admite ca o întâmplare demnă de relevat să se petreacă fără a fi sesizată și pusă pe hârtie de redactorul respectiv.

În ceea ce privește justiția, e mult lucru, dat fiind că Timișoara cuprinde trei judecătoria: două urbane și una rurală, în afară de judecătoria de muncă situată în alt palat. În mod ierarhic este apoi tribunalul cu cele cinci secții, resfirate și ele prin toate colțurile imensei clădiri, apoi este Curtea de Apel cu patru secțiuni, dintre cari cea de a patra se numește „secție criminală” și furnizează cel mai palpitant material cronicarului juridic, fiindcă acolo se judecă o serie întreagă de procese sufletești ce au procedat comiterea unei crime care pecețuiește soarta atâtor nenorociți ai societății.

În imediata apropiere a acestui palat se află penitenciarul și parchetul tribunalului cu biroul de cazier judiciar. Acolo, la parchet este întâia fază de cercetare a fiecărei cauze penale. Argușii ministerului public — procurorii — stau de veghe pentru apărarea ordinii sociale.

— Dar să trecem de mână cu confratele tău, prin clar-obscuritatea uriașei instituții.

Am urcat dinspre strada Eugen de Savoia. Din când în când, în fața stător uși, sunt întrebate mereu: aici ce este? dar, aici! . . .

— Uite, percepția pentru cartierul Cetate, s'a răstăcit în partea asta.

Colo, e un birou mic al societății de patronaj care a deschis zilele trecute o prăvălie în oraș cu obiectele pe care le-au lucrat pensionarii ei, copiii și adolescenții îndrumați în casa de corecție care pe lângă îndreptarea năstării îi învață și câte o meserie folositoare în viață.

Aici, e judecătoria rurală. Judecător e fratele unui cunoscut poet militar V. P.-N. Aici se judecă procesele sătenilor din jurul Timișorii. Dincolo, e judecătoria doi-urbană. Să bagi de seamă dacă ceri informații dela un grefier de acolo să nu-i promiți a scrie ceva despre poeziile dintr-o broșură pe care a scos-o în ure de plictiseală conviva sa . . .

Dar, iată și dincoace, la „unu urbană” vei da de un alt grefier care persistă să scrie epigrame. De câte ori li-i ruga să-și dea vreo informație te va agasa cu „ultima sa epigramă”, care deși alta decât cea de ieri, e tot lipsită de sevă și spirit.

Dincoace, e un arhivar șugubăț cu plete de argint, își cunoaște numerele tuturor dosarelor. Îi spui doar numărul și el îți spune chiar faza în care se află procedura. Ici e sala unde se desbat ci-

vilele, dincoace la fel, iar aci în colț, se judecă penalele.

Tutungeria e a baroului avocaților, ideia dlui dr. C. Băran, actualul primar, fostul ministru.

E bun venit pentru barou și un bine pentru avocați că au timbrele la îndemână fără să mai alerge prin oraș după ele și după țigarete.

Sediul bioului nu prea e pompos, Propriu zis nu prea au timp avocații să stea de vorbă la barou, doar în treacăt, când dau un telefon, când își preschimbă carnetele și când plătesc taxele. Membrii, consiliulul, d-lor se abat mai ales ca să afle una-alta. Decanul e și parlamentar, încât mai mult bătrânul prodecan rezolvă corespondența, ajutat de secretari, dactilografi și impiegat.

Pe acesta din urmă niciodată să nu-l întrebă nimic, a îmbătrânit și nimic nu i-se pare nou, l-am cunoscut și îl văd aproape zilnic în același postu de a negație la al meu inofensiv: „Ceva nou . . .?”

Colo, începe curtea de apel cu cele trei secții cea de-a patra, criminală, e la etajul doi. De jur împrejur se află birourile consilierilor de curte, la acest întâi etaj și președinția curții condusă de literatul și subtilul intelectual care a fost premiat de Fundațiile Regale chiar în vara asta pentru o valoroasă lucrare a sa în domeniul filosofiei dreptului. A, să știi că aici nu se scrie numai în dosare! Se redactează chiar și o revistă a Cercului juridic bănățean în mod regulat, lună de lună. Șefredactorul ei, prin tradiție, e primpreședintele Curții de Apel; a etorit-o actualul rezident regal acum opt ani, când deținea d-sa funcțiunea înaltă de prezident al Curții. Multe pagini frumoase s'au scris aci, să cauți colecția spre a lua contact, prin ea, cu „galeria marilor bănățeni dispăruți” dintre cari pe mulți l-am cunoscut și eu abia din coloanele acestei reviste. Auzeam să niște avocați ar fi propus înființarea unei reviste a avocaților. Ar greși dacă s'ar dispersa forțele. Paginile Revistei cercului juridic sunt deschise deopotrivă și pentru magistrați și pentru avocați. Păcatul e că nu prea se îndeamă mulți cu materialul de publicat. Revista de azi are un prestigiu stabilit.

Urcăm la alt etaj: registratura generală a tribunalului. Colo 'n fund este secția treia comercială unde se înscrie firmele și fiecare ziar își are fișa sa și numărul din registrul publicațiilor periodice. Acolo se poate vedea câte fișici au apărut și e interesant de remarcat modul cum și cât au apărut.

Iată secția criminală a Curții de Apel. Uite, pe azi e o crimă! Să vedem ce s'a făcut. Mda, s'a amânat fiindcă avocatul apărării e concentrat. Dincolo sunt birourile administrației financiare. Deasupra, la etajul trei sunt secțiile a doua, a cincia, și a patra a tribunalului.

Și pe aci e un grefier care scrie, însă acesta a editat un serios ghid juridic în colaborare cu un avocat, el oricând servește pe reprezentanții presei. Uităi săți spun că la Tribunal e poetul Al. V., volumele sale sunt vizibile în vitrina librărilor. — Dincolo, e garda financiară. În partea opusă și până acolo, pe partea asta, sunt locuințe modeste. Aci a fost găzduit Iarna trecută marele maestru al căntecului, baritonul George Foleșcu, la un desenator al serviciului cadastral, de altfel modest purtător de condei și animator al multor acțiuni frumoase din orașul nostru. El ne-a dat fericitul prilej de a-l mai asculta pe Foleșcu, doinind.

— Va să zică mai este și suflet pe-aci! exclamă camaradul buimăcit de atâtea coridoare obscure, încărcate de praf, murdare, cu pereții jumuljiți de tencuială.

— Aș putea ști în cât timp ai putut să cunoști toate acoreturile astea labirintice?

— Tot atât de desorientat am fost și la început, dar parcă le știu de când lumea:

N'aș putea preciza în câtă vreme. De altfel oamenii se mai schimbă, magistrații și funcționarii avansează, dar, săne și topografia rămâne același.

— N'a pus nimeni problema unui palat nou al justiției, ca să iasă din acest loc al plângerii, din infernul ăsta cavernos?

— Bs da, dar nu știm cine va fi bărbatul destoinic, care-l va realiza. Nu numai estetica, ci și igiena cetățenească îl cer impetuos.

Prin întunecul sălilor ne izleam foarte des, mai ales la cotituri, de impricinați, cari căutau a descifra listele afișate și de avocați grăbiți a nu scăpa rândul desbaterilor.

S'a pașilor pierduți 'n așteptări, fumegă de tubutul răbdărilor cari acolo se cer menajate mai abtirit ca orkanda.

Acuma, în vacanță, abia va reuși să intre în înguste coridoare, aerul reconfortant cu aroma zăpezii pe care Moș Crăciun, egal de darnic, a risipit-o și peste acest palat al plângerii spre a-l da măcar pe dinafară o înfățișare de pace și liniște, că dinăuntru se cuprinde întreagă tragedia lumii. (a. b.)

Crucișetorul britanic „Ajax” în portul Montevideo

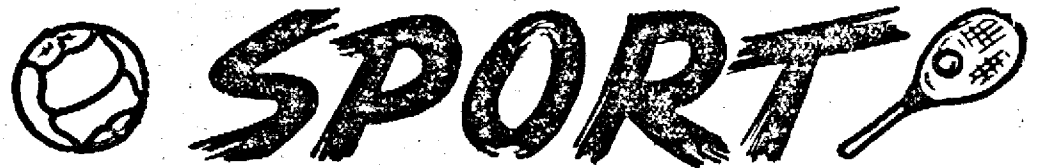
Newyork, 4. (Rador) — Postul de radio a anunțat că crucișetorul britanic „Ajax” a sosit în fața portului Montevideo, în care se crede că va intra spre a se aproviziona. „Ajax” a obținut permisiunea de a rămâne în port 48 ore. Colonia britanică și comitetul proaliat din Uruguay fac pregătiri pentru primirea echipajului de pe „Ajax”. — Crucișetorul poartă pavilionul amiralului Harwood, care a comandat forțele navale britanice în lupta împotriva lui „Graf Spee”.

Negocieri între Moscova și Tokio

Tokio, 4. (Rador) — Se anunță oficial că Japonia și U. R. S. S., după consultări cu Manciukuo și autoritățile mongole, au căzut de acord să stabilească comisii mixte, în vederea demarcării frontierelor și pentru prevenirea accidentelor de frontieră.

Acordul se referă la întreaga zonă de frontieră între Manciukuo și U. R. S. S. și Mongolia exterioară.

Negocierile continuă la Moscova și Tokio.

Un raport din turneu

Srsoarea Camtului din Atena

Eri a parvenit prima scrisoarea a divizionarilor, cari se găsesc actualmente într'un turneu în Grecia, despre rezultatele căruia am relatat la timp.

Timișorenii s'au bucurat de o frumoasă primire din partea forurilor grecești, dar toate au fost întrecute de recepția oferită de d. ministru al României, Excelența Sa Djurava.

În primul match jucătorii s'au resimțit, evident, din cauza drumului făcut pe o mare agitată. Totuși, CAMT a produs o impresie foarte bună și au sperat că vor reuși o victorie.

Al doilea match susținut cu campioana Greciei, cu AEK le-a procurat o surpriză. Grecii au jucat admirabil, peste

orice așteptări. Acum Camtiștii au avut ghinionul, că Koni, plecat în locul lui Chiroiu, a fost rănit, iar Hoffmann i-a urmat soarta. Echipa a fost supusă la repetate schimbări și a trebuit să cedeze.

E posibil că CAMT nu va mai juca la Constantinopol din cauza doliului național al Turciei.

În legătură cu acest turneu trebuie să redăm o anecdotă difuzată la o masă de club.

— E bun un astfel de turneu — spune un oficial al Camtului. Clubul câștigă parrale, jucătorii văd lumea, iar suporteurii au ce comenta.

— Și adversarii — adaugă un malțios — au de ce să se bucure.

Caleidoscop sportiv

După cum se știe Orsi fostul internațional italian s'a reintors în patria sa de origine. Mai nou fotbalistul Orsi, a devenit automobilist amator. La 27 Decembrie s'a disputat în Argentina celebra „Mille Miglia”, cursa amatorilor pe ruta Florența—Warella—Bania—Bianca. Rezultatul tehnic a fost următorul: I. Orsi, 2. Jose Castano. Media orară parcursă a fost 110 Km.

În ziua de Anul nou s'a disputat la Viena în fața a 4500 spectatori, finalele cupei de iarnă. Rezultatele au fost următoarele: Admira—Wacker 9:3 (1:1), Rapid—Vienna 3:1 (0:1). Cupa a fost câștigată de Rapid. Alte rezultate din Germania: Sparta—FC Planitz 3:2 (1:1) Brandenburg—Silezia 3:3 (1:1). În echipa Sileziei au jucat și foștii internaționali poloni. Schalke 04—Gelsenkirchen 5:1 (4:1).

Fostul campion olimpic de box la categoria pană Enekes István, în urma unei boale incurabile s'a sinucis, aruncându-se dela etajul III al spitalului unde era internat de mai multă vreme.

Campionatul național de hokey pe ghiță a fost câștigat de Paleci SC față de Tenischub pe care l-a învins cu 2:0.

Concursul internațional de tenis de la Amsterdam a fost câștigat de Hughan față de campionul Van Swol.

Nici Ujpest n'a putut învinge pe Bata Borovo ci a trebuit să se mulțumească cu un draw 2:2 (2:0). Luni Ujpest a jucat la Osiek cu Grozdar terminând la 1:1 (0:0).

Szeged a învins pe ZsAK cu 4:0 (1:0), iar la Anul nou pe selecționata Suboticei cu 2:1 (0:1).

Beogradski a plecat în turneu în America de Sud.

În campionatul italian conduce Bologna cu 18 puncte, urmată fiind de Lazio cu 16, Ambrosiana 16, Milano 15 și 5. Genova cu 15 puncte.

Fostul internațional Natusch este jucător și antrenor la Jounq-Fellows.

Echipele portugheze au angajat mai mulți sudamericani astfel Scopelli a semnat pentru Sporting Lisabona, Teletchea pentru Belenense, iar Torrio Vascanellas și Sbarrea pentru Academica Porto.

INFORMAȚIUNI

Calendar

JOI, 4 IANUARIE

Ortodox: Sinodul celor 70 Apostoli.
Catoic: Sfântul Titu.

Farmacii de serviciu: Circ. I: Misericordiani, Str. Sf. Ioan; circ. II: Șarpe, Pa. Fraian 7; circ. III: Merkle, Bul. Carol; circ. IV: Steaua, Pa. Drăgălina 4.

Serviciu permanent: Mehala: Chloreașu; Frateia: Panajoth.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:

Capitol: „O noapte de pomină”, cu G. Timică și Dina Cocea.

Scala: „Stan și Bran ca eroi” și „Regele Jazzului” cu Deanna Durbin.

Corso (fost Rivoli): „Cântecul erilor”, cu Nelson Eddy și Virginia Bruce.
Apollo: „Vin plonle”.

— PROCES IN JURUL GARAJULUI SARTOR. Încă în luna Mai a anului 1939, d. Peter Wilhelm s'a oferit să cumpere în numele celor doi copii minori ai d-sale pentru 4 milioane un pachet de acțiuni de ale Garajului Sartor S. A. din Timișoara sau clădirile garajului. În urma unei înțelegeri provizorii, cumpărătorul a depus chiar la o bancă locală un accont de două milioane lei. Tranzacția nu s'a perfectat totuși. Adresându-se tribunalului Timișoara, d. Peter Wilhelm și-a văzut ieri acțiunea respinsă din motive formale, anulându-se astfel întreaga tranzacție.

A MURIT MAMA D-LUI BOULLEN, CONSULUL FRANȚEI LA TIMIȘOARA.

D. Pierre Boullen, consulul Franței la Timișoara, după recenta pierdere a tatălui său, întâmplată, la sfârșitul lunii August, a primit o nouă cruntă lovitură prin moartea mamei sale, care a încetat din viață în ziua de 3 Ianuarie 1940. Caroline Boullen, mama d-lui consul, a venit din Franța, în anul 1923, tocmai la nașterea nepoatei sale Simone, elevă azi în cl. VII-a la liceul „Carmen Sylva”. Decedata era bine cunoscută în Timișoara și lasă unanime regrete, fiind plină de Louis și Pierre fiu, Marguerite și Eugenia nore, Lionel și Simonne, nepoți și familiile înrudite Boullen, Muller, Dolbec, Lardans, din Franța, Nankun, din București etc. Înormântarea va avea loc astăzi, Joi, 4 Ianuarie c., ora 16 d. a., la capela mortuară din cimitirul rom.-cat. din Cetate, de unde rămășițele pământești vor fi transportate în cimitirul romano-greco-ortodox, din cartierul Cetate, unde vor fi așezate spre veșnică odihnă.

— DELA ASOCIAȚIA FUNCȚIONARILOR ADMINISTRATIVI DIN ȚINUTUL TIMIȘ. Consiliul de Administrație al A. F. A. din Ținutul Timiș a ținut ieri o ședință sub președinția d-lui dr. Gh. Ciupe, secretarul general al Rezidenței. S'au discutat chestiuni curente, între altele chestiunea fuziunii cu Asociația pretorilor și notarilor din Ținut. Asociația numără peste 1000 membri.

UN GENERAL FRANCEZ și doi ofițeri de stat major britanici AU SOSIT la ANCARA

Istanbul, 4 (Rador). — Generalul D'Arboneau, din marele stat major francez și doi ofițeri britanici de stat major

— SERBAREA TINERILOR DIN COM. SATCHINEZ. Societatea „Tinerimea română”, din comuna Satchinez, județul Timiș-Torontal, a dat o frumoasă serbare în seara de Anul Nou, în sala festivă a comunei. Bani adunați la această serbare, au fost dați pentru înzestrarea armatei.

— VIZAREA LISTELOR DE PREȚURI ALE PRAVĂLIILOR. Conform dispozițiilor legale, comercianții trebuie să vizeze la Primărie între 1—5 și 15—20 ale fiecărei luni listele de prețuri afișate în prăvăliile lor. În u ma Anului Nou, la biroul respectiv al Primăriei Timișoara domnește o mare afliuență. Semnalăm că cea mai potrivită oră, la care așteptarea a cea mai scurtă, este ora 10 a. m.

— AUTOR A PESTE 30 DE FURTURI ARESTAT. Organele biroului judiciar al poliției au arestat pe un anume George Casianu, în etate de 36 ani, autorul a peste 30 de furturi săvârșite în Câmpulung, Iași, București și Cluj. În ultima vreme a venit la Timișoara. Aici a încercat să valorifice 2 mașini de scris, pe cari le avea dintr'un furt, însă a avut ghinionul să fie prins și arestat fără să poată opera.

Dacă veniți

vă convingeți că porțelanuri, cristaluri și alte obiecte de artă sunt foarte eficiente

STERNBERG
Str. Merc 1.

— NOU VICECONSUL ENGLEZ.

D. G. D. Cordwell a fost numit viceconsul pe lângă consulatul englez din Timișoara. D-sa a fost primit ieri, împreună cu d. consul dr. Emil Szenes, în audiență de prezentare la E. Sa. d. Rezident Regal.

— D. GHEORGHE POPA, DIRECTOR IN MINISTERUL MINORITĂȚILOR LA TIMIȘOARA. Miercuri 3 Ianuarie, fiind în trecere prin orașul nostru, d. Gheorghe Popa, director în ministerul minorităților, a făcut câte o vizită E. S. d-lui Rezident Regal dr. Al. Marta și d-lui dr. Coriolan Băran, primarul municipiului și la Inspectoratul Școlar.

— POTCOVITI CAI CU POTCOAVE IMPOTRIVA LUNECUSULUI. Soc. pentru protecția animalelor atrage atenția proprietarilor de cai, că sunt obligați a controla ca potcoavele să fie reglementare, cu patru colțuri, pentru ca animalele de tracțiune să nu fie expuse căderii pe lunecuşul străzilor.

COMUNICAT

Toate tipografiile din Timișoara și din județ sunt rugate a prezenta la serviciul cenzurii dela prefectură, următoarele date: 1. Denumirea tipografiei. 2. Numele proprietarului și sediul tipografiei.

O armată bine înzestrată reprezintă o națiune puternică Subscrieți bonuri pentru înzestrarea armatei

Seriunea ordinarea a Congresului american

Președintele Roosevelt va rosti un mare discurs inaugural

Washington, 4 (Rador). — Sesiunea ordinară a congresului va fi inaugurată ca de obicei prin discursul președintelui Roosevelt, care va desvolta tema: „Statul și națiunea”. D. Roosevelt va citi personal discursul. Toți observatorii politici sunt de acord cu faptul că actuala sesiune a congresului va fi dominată de preocuparea esențială: alegerile prezidențiale din 1940. Congresul va avea să voteze bugetul St. Unite. D. Roosevelt va prezenta un proiect de buget neechilibrat, cu un deficit de 3 miliarde dolari.

Parlamentarii vor avea să ia în considerare trei soluțiuni posibile:

1. Să aprobe ca plafonul monetăriei naționale — care acum e fixat legal la 45 miliarde dolari — să fie depășit.
2. Să voteze impozite noi.

3. Să recomande economii.

Republicanii par hotărâți să atace viguros politica Liberală instituită de d. Cordell Hull. Guvernul la rândul său decide să apere energic pe d. Hull, dovedind că acordurile comerciale ameliorează mult economia națională și că revenirea la tarifele vamale urcate este contrară principiilor pe cari le preconizează națiunile democratice în vederea păcii viitoare. Congresul se preocupă deasemenea de problemele:

1. Efectele legii neutralității.
2. Relațiile panamericane și chestiunea zonei de 300 mîle marine.
3. Utilizarea vărsămintelor făcute de Finlanda în contul datoriei sale de război, în vederea acordării unui ajutor cât mai mare acestei țări.

Nou cutremur de pământ în Turcia

Inundații e continuă să facă ravagii

Ankara, 4 (Rador). — Havas: Inundațiile din regiunea Izmir s'au întins la numeroase sate. În special, în satul Mustafa Kemal Pasa, toate locuințele sunt acoperite de ape și populația s'a refugiat pe acoperișuri.

Se socotește la o mie cel puțin, numărul celor înecați.

Președintele republicii își continuă călătoria prin regiunile sinistrate de seism.

Ankara, 4 (Rador). — Un puternic cutremur de pământ s'a produs la Yozgat și împrejurimile dela vest de regiunea sinistrată. Erizdjan, Marși la ora 14.45.

Au fost distruse 97 case în 9 sate, iar alte 67 case avariate. Nu sunt victime. Cutremurul a fost resimțit deasemenea la ora 16.20 la Cianker.

Foc într'un bloc din Capitală

Incendiul n'a putut fi localizat încă
Pagube de peste 10 milioane lei

București, 4 (SIR). — La blocul din Calea Moșilor nr. 698, astăzi noapte la 1.30 a izbucnit un incendiu, provocând o mare panică printre locatari, cari au eșit în balcoane și strădă în costume sumare. Cum au putut fiecare, au evacuat cele mai de preț din lucruri.

După două ore, focul a fost stins. A ars numai depozitul de genți Hafner Wilhelm și depozitul de încălzăminte Zoltan Wolf, un alt birou și locuința pensionarului Tecuceanu.

Urișul incendiu care a izbucnit azi noapte în Cal. Moșilor; la proprietatea fraților Loebel, de abia a putut fi localizat azi dimineață la ora 9. Pagubele sunt de 10 milioane.

Încă nu se cunosc adevăratele cauze a incendiului, doar atât că toți locatarii și vecinii s'au pomenit noaptea la ora 1. cu acoperișul casei în flăcări. Panica a fost indescriptibilă. Pentru salvarea celor dela etaj pompierii s'au folosit de scai de salvare.

În acest imobil se afla și o magazie de cauciucuri.

Puternicul incendiu a izbucnit cu furie azi d. a. la ora 14. Grinzile în flăcări ce s'au prăbușit, au devenit noul focare, amenințând să dea incendiului proporții catastrofale.

Posturile de pompieri lucrează din zori la stingerea focului. În clădirea aceasta se află dealtfel și hotelul Londra.

ULTIMA ORA

Va ajuta Germania lupta sovietică împotriva Finlandei?

Rușii au pierdut până în prezent 400 care de asalt „Finlanda apăra cu sângele soldaților ei comoara civilizației occidentale

Helsinki, 4 (Rador.) — Comunicatul din 2 Ianuarie: În cursul primelor două zile ale anului, în istmul Carelii, cu excepția unor mici ciocniri și a operațiilor patrulelor, activitatea de pe front a fost relativ calmă.

La frontiera de Est, s'au produs atacuri, la Nord-Est de Ladoga și trupele și-au ameliorat din nou pozițiile lor în mai multe puncte. În sectorul Lajaerivi inamicul a atacat în tot cursul zilei, ajutat de tankuri, dar a fost respins. Un tank a fost distrus.

La Suomusalmi, trupele finlandeze continuă să curețe terenul cucerit, urmărind pe inamic în sectorul uuntubrazta.

Aviația sovietică a bombardat mai multe orașe, printre cari Abo și Uleaborg. Se crede că mai mulți civili au fost omorâți și răniți. Nu s'au produs pagube materiale.

Aviația finlandeză și apărarea anti-aeriană au doborât șapte avioane de bombardament, cifră care a fost controlată.

400 CARE DE ASALT PERDUTE

Londra, 4 (Rador.) — DUPA INFORMĂȚIILE CORESPONDENȚILOR ENGLEZI DE PE FRONTUL FINLANDEZ, TRUPELE SOVIETICE AR FI PIERDUT ÎN CURSUL PRIMEI LUNI DE OSTILITĂȚI 400 CARE DE ASALT

GERMANIA VA INTERVENI ÎN CONFLICTUL RUSO-FINLANDEZ?

Copenhaga, 4 (Rador.) — CERCURILE GERMANE POLITICE, COMENTAND DECLARAȚIA MAREI BRITANII CU PRIVIRE LA AJUTORAREA FINLANDEI, DECLARĂ CĂ REICHUL NU AR RĂMĂNE PASIV ÎN CAZUL CÂND PUTERILE OCCIDENTALE AR FOLOSI RĂZBOIUL DIN FINLANDA PENTRU A-ȘI PROCURA AVANTAGII STRATEGICE ÎN NORDUL EUROPEI.

FRANȚA VA PARTICIPA LA AJUTORAREA FINLANDEI

Paris, 4 (Rador.) — Răspunzând la

Un avion britanic s'a prăbușit în flăcări pe teritoriul belgian

Bruxelles, 4 (Rador.) — Un avion britanic urmărit de o patrulă a aviației germane, pe când se afla deasupra teritoriului german, s'a prăbușit în flăcări, îndată ce a trecut pe teritoriul belgian, în apropiere de Taeren. Unul din membrii echipajului s'a aruncat cu parașuta, ceilalți doi au putut fi scoși la timp de sub sfărâmatu'ie avionului. După primele știri, toți trei aviatorii au scăpat cu răni superficiale.

telegrama adresată de secretariatul general al Societăților Naționale la 18 Decembrie guvernului francez, în legătură cu rezoluția consiliului S. N. în urma apelului finlandez, d. Daladier declară că Franța înțelege să-și asume — în cadrul dispozițiilor pactului și în conformitate cu formulele prevăzute la Geneva — datoria să de a ajuta Finlanda atacată.

Guvernul francez este gata să activeze în cooperare cu celelalte puteri, membre sau nemembre ale S. N. care înțeleg să aplice recomandările Genevei.

PRESA SPANIOLĂ PENTRU AJUTORAREA FINLANDEI

MADRID, 4 (Rador.) — „Este să fie ajutată curând Finlanda” anunță ziarul „El Alcazar” cu titlul pe prima pagină. Ziarul scrie între altele: „Finlanda susține războiul grandios și apăra cu sângele soldaților săi comoara civilizației occidentale. Actualele împrejurări cer din partea creștinătății o nouă cruciadă și adevărații cavaleri nu trebuie să se dea în lături de a lupta pentru Dumnezeu și civilizație”.

Bilanțul primei luni a războiului din Finlanda

Rușii au suferit pierderi considerabile pe toate fronturile

Helsinki, 4 (Rador.) — Havas de amănunte asupra operațiilor de război din Finlanda în cursul primei luni:

În istmul Carelii, trupele sovietice au dat cele mai violente atacuri, dar au fost respinse. Numai în acest sector rușii au pus în linie o mie de tankuri. Peste 400 care de asalt au fost distruse sau luate pe diferite fronturi.

Pe tot frontul de la Ladoga până la Oceanul înghețat, finlandezii s'au mărginit la rezistență spre a stănjeni înaintarea rusă. Retrași pe poziții dinainte pregătite, finlandezii au contraatacat apoi au reușit să reia terenul părăsit.

Primul succes a fost la Tolvaerivi, rușii fiind siliți să se retragă cu 30 km spre Aglajaerivi, unde trupele lor au fost nimicite.

O altă operație a fost la Suomussalmi, de unde rușii porniseră spre a tăia în două Finlanda, în partea ei cea mai strâmtă. Rușii au fost respinși spre Kiantajaerivi, iar o divizie a lor a fost distrusă. În regiunea Salla și Petsamo, inamicul a fost silit să bată în retragere, gerul împiedecă acum operațiile. Succesul finlandezilor a desăvârșit în regiunea Lieska și Kohme, unde rușii au fost respinși până pe teritoriul sovietic.

Bateriile de coastă au reușit să țină unitățile navale ruse la distanță. În aer, armatele sovietice au încercat să opereze în masă, dar atacurile lor n'au reușit să demoralizeze populația civilă din Finlanda.

Se socotește la 150, numărul avioanelor sovietice doborâte.

107 avioane franceze au făcut sboruri de recunoaștere pe frontul de Vest

Cum se desfășoară operațiile pe uscat

Paris, 4 (Rador.) — Cu tot gerul cumplit, operațiile obișnuite de patrulare și recunoaștere continuă în zona pustie ce separă pozițiile respective ale trupelor franceze și germane. Marți a fost semnalat în Vosgi un detașament german, care se apropia de un post francez. Un detașament francez a pornit imediat întru întâmpinarea lui. Inamicul fiind prins sub un foc viu, s'a retras lăsând în mâinile francezilor cadavrul ofițerului care conducea patrula. Gerul cumplit nu a putut opri nici activitatea aeriană. Au reînceput sborurile de recunoaștere pe front. În cursul zilei, în diferite raiduri, 107 avioane de vânătoare franceze și-au

luat sborul. Activitatea reciprocă a provocat o întâlnire între o escadrilă de vânătoare franceză și o escadrilă germană Messerschmidt. De la primele salve ale mitralierelor franceze, avioanele germane s'au înapoiat pe teritoriul lor. Nu se semnalează pierderi din nici o parte. Aviația de recunoaștere germană a executat mai multe raiduri îndepărtate asupra regiunii de Est și a regiunii parisiene. Avioanele germane au fost puține și au sburat la o mare înălțime.

LUPTA AERIANĂ LA MERZIG

Berlin, 4 (Rador.) — DNB transmite:

Răspunsul Sovecanului la telegrama de felicitare de anul nou a Municipiului Timișoara

Timișoara, 4. — M. S. Regele a binevoit să răspundă la telegrama de felicitare trimisă de anul nou, de d. dr. Coriolan Băran, primarul municipiului Timișoara, cu următoarea telegramă:

„MULTUMESC MUNICIPIULUI TIMIȘOARA PENTRU FRUMOASELE URARI DE ANUL NOU. LA MULȚI ANI ȘI SANĂTATE.

CAROL REGE.

Comunicate

Francez

Paris, 4 (Rador.) — Comunicatul oficial francez din dimineața lui 4 Ianuarie anunță: Nimic de semnalat.

German

Berlin, 4 (Rador.) — Comunicatul militar din dimineața de 3 Ianuarie are următorul cuprins: Pe frontul occidental slabă activitate de artilerie și a elementelor de contact.

Vaporul german de pasageri Saint-Louis s'a reîntors la Hamburg după opt luni de rătăcirii

Hamburg, 4 (Rador.) — D. N. B. dă următoarele amănunte că în urma peregrinării vaporul Saint-Louis, ultimul din cele cinci mari transatlantice ale Soc. Hamburg-America, s'a înapoiat în Germania în dimineața de Anul Nou.

Vaporul parasise Hamburgul în luna Mai 1939.